

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Patris Gonzali Sylveriae, Societatis Iesv Sacerdotis

Godinho, Nicolao

Coloniae Agrippinae, 1616

Monomotapæ Regem, Reginam, Regis matrem, & alios regni primores
Gonzalus baptizat. Cap. XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44032

bibit, tussit, sternuit, qui adsunt ingenti clamore concepta proferunt verba, quibus ipsi benè precantur; idem praestant qui foris sunt; auditis prioribus sequuntur reliqui tota in vrbe, in qua immensa quaedam totius populi summo cum strepitu attollitur acclamatio, & bibisse Rex, aut tussisse, aut sternuisse ea significatione cognoscitur. Flectere aiunt genua, qui quidquam ipsi ministrant. Generatim omnibus vetitum, eius interius cubiculum ingredi, nisi vel sit Rex, vel ex regijs aliquis. Aliquantulum distare oportet ceteros qui cum eo colloquuntur. Nec quicumquam prorsus, quacumque excellat dignitate, ad alloquendum accedit, quin sibi prius calceos detrahat, si calceatus sit. Hæc regionis natura, hi regis & gentis mores.

*Monomotapa Regem, Reginam, Regis matrem,
& alios regni primores Gonzalus
baptizat.*

C A P. X I.

VBI Gonzalus Monomotapæ urbem tetigit, eiusque aduentus Rex certior factus est, cum iam antea ex Lusitanis mercatoribus ibi commorantibus de illius sanctimonia & nobilitate multa audiisset; confestim misit, qui verbis eum amicis, donisque liberaliter exciperet. Legatum egit Antonius Caiadus. Is regis nomine Patrem salutavit, & ingens auri pondus, boues permultos, nonnullosque ad quotidiana ministeria famulos obtulit. Gonzalus per eundem Caiadum debitas Regi gratias agens, munera hisce cum verbis intacta remisit. Quodnam genus auri, quasue huc diuitias quæsitum
vene-

venerim, Rex potentissime, ex ipso quem ad me misisti, Antonio facilè intelliges. Neque enim ego aliud præter te & tuos quæro. Harum me opum amor à patrio solo abductum in istas egit regiones, quod me narrante paulò post melius agnosces. In magnam Rex admirationem adductus, vix credere poterat, hominem esse qui aurum, qui boues, quos ipsi Cafres plurimi faciunt, qui famulatum respueret. Cùm igitur ad illum Gonzalus adijt, incredibili amoris æquè & honoris significatione exceptus est. Ad interius enim cubiculum introijt, quò ne stipendiarij quidem reges, vt diximus, cùm ad Imperatorem ventitant, admitti solent. Calceos non exuit, cùm cæteri comites, etiam Lusitani, nudis adessent pedibus. Ad alterum Regis latus (alterum Regina mater tenebat) aperto capite, & in Quite, hoc est, tripode, stragula veste bellè instrato, Regi pæne æqualis insedit, relicto ad ostium cubiculi Caiado, regni portis præfecto, qui interpretè agebat. Dicta igitur primùm salute, allata ex India & Mozambico munera Regi Gonzalus offert. Ea ille læto iuxtà & libenti animo accipit, atq; vt parè referat gratiã, Patrem rogat, quot velit scæminas, quot prædia, quot boues, quantùm aurum, omnia quæ optet, libentissimè se daturum. Respõdet Gonzalus, nihil se præter ipsi Regem velle sicuti per Antonium priùs nuntiãrat: omnia enim tam corporis, quàm fortunæ bona alijs commutasse bonis longè præstantioribus, quorum ipsum cupiat efficere participem; aurum, prædia, boues, & huiusmodi alia, multoque magis cupiditatum lenocinia non solùm boni nomine esse indigna, sed planè sordida & contemnenda. His Rex auditis, ad interpretè conuersus; Fieri, inquit, Antoni, non potest, vt qui ista, quæ tanto homines studio cupiunt

cupiunt

110 VITAE GONZALI SYLVERIAE
cupiunt & quarunt, nihili pendit ex eodem sit quod
reliqui genere; ex herbis natum esse opus est. Tunc
iterum peramanter Patrem intuens, & quidquid
velit daturum se pollicens, benignis verbis in ho-
spitium mittit. Ductus in ædiculam est, tugurio si-
milem, in qua diebus singulis plicatilem ad sacrifi-
candū erigebat aram. Dum ibi diē quadam rem di-
uinam facit, quidam de primoribus fortè præterit,
obseruat quid agatur, Deiparę Virginis imaginē ele-
ganter depictam & in ara positam cōspicit; verā fœ-
minam reputans, nuntiat Regi eximia pulchritudi-
nis mulierem apud Gonzalum esse, iubeat illam ad
se duci. Rex videndi desiderio commotus, actutum
mittit, qui Gonzalo dicat, renuntiatum sibi illum
secum vxorem duxisse suam, cupere se eam videre,
det operam, vt ipsum voti compotem efficiat. Regis
nuntium, vt de cælo delapsum pater excipit, sanctif-
simæq; Virgini refert acceptū, quod talis sibi ipse
virginitatis & partus mysteria euulgandi oblata oc-
casio sit. Veste igitur pretiosa tabulā inuoluit, & ad
Regem defert. Sed antequam videndam proponat,
altius aliquantò exordiens, de beatissima Virgine,
deque eius diuina sobole non pauca præfatur. Vnū
ait esse in mundo Deum, terræ ac cœli Dominum,
rerumque omnium effectorem, qui vt vindicaret
mortales à sempiterno exitio, in quod sceleribus
suis præcipitabant, fieri homo voluerit, assumpta in
vtero intumeratæ Virginis humana carne, qua &
diuinitatem tegeret suam, & miseras pateretur no-
stras. Eius matris, quæ neque in conceptu, neque in
partu virginitatem amiserit, quippe quæ neq; ex vi-
ro vlllo conceperit, neque aliarum mulierum more
pepererit, illam esse effigiem, quam ante oculos
ipsi proponit, & summa cum veneratione conspi-
cere

cere necesse sit. Tum caput Gonzalus aperiens, & utrumque flectens genu, operimentum detrahit, imaginem Regi ostendit, ad eamque venerandâ his verbis hortatur; Ne dubita Rex, submissim colere effigiem illius quam Regis regum matrem, suamque Reginam coelites ipsi agnoscunt, & reuerenter fideliterque suscipiunt. Hoc simulacrum Deiparæ est, qua præside atque adiutrice inferorum hostium conatus impetusque contundimus; cuius etiam patrocínio innumerabilia à Deo beneficia obtinemus. Dei ergo parentem, & rerum dominam pio animo venerare. Visam rex imaginē officiosè in primis colit & obseruat; eius deinde pulchritudine captus, etiam atq; etiam Gonzalum rogat, illam ut apud se esse sinat; eius enim se conspectu mirificè recreari. Anuit pater Regis votis, & ipse per se ex pretioso peripetasmate in eodem Regis cubiculo quoddam quasi sacellum instruit, inibique illam quàm decentissimè reponit. Lusitani, qui in ea tunc vrbe erant, in Indiam reuersi, memoriæ, prodiderunt, sanctissimam Virginem sub eadem, qua depicta erat forma, mirabili circumfusam luce, quater aut quinques dormienti Regi adstitisse, & incognita lingua cum eo fuisse locutam, quod ille manè euigilans, & matri suæ, & Lusitanis familiaribus summa cum admiratione narrabat. Tandem Gonzalum, ad quem Lusitani rem totam, ut à Rege audierant, deferrebant, vocat ad se, & visa exponit, additque se magnopere animo cruciari, quòd sibi comparentis loquentisq; Reginae verba intelligere nō possit. Cui Gonzalus, Illa, inquit, lingua diuina est, intelligi à nullo potest, qui Christianis sacris imbutus non sit, quiq; ipsius sanctissimæ Reginae filio, immortalis quippe Regi, non obtemperent. Nihil ad ista Rex; vultu
tamen

tamen significat, in animo sibi esse Christianam legem profiteri. Discedit lætus hac significatione Gonzalus. Post vnum deinde & alterum diē, Rex illi per Caiadum denuntiat, velle se cum matre sua Christi populo aggregari, pergat quamprimū ad se baptizandū. Pater præpotenti Deo & Deiparæ Virgini pro tā insigni beneficio gratias agit immensas. Ratus tamen non properandū, aliquot intermittit dies in quibus ad tantum mysterium Regem ac Reginam probè præparat, fideique rudimentis ac præceptionibus diligenter imbuit. Bis illis in die Christianæ legis capita exponit, efficitque vt memoriæ mandent. Vbi rectè instructos iudicat, tum verò sub finem mensis Ianuarij, quinto & vigesimo post aduentum suum die, quanta potest solemnitate & apparatu, Regem & Reginam eius matrem aqua saluari abluit, illique Sebastiani, huic Mariæ nomen indit. Ipso Baptismatis die, quoniam aurum Pater contemnebat, centum illi boues rex dono misit; quibus acceptis Hecatombem æterno Numini Gonzalus fecit. Duci ad Caiadum boues iussit, vt in frustra dissecti pauperibus distribuerentur. Quæ res, vt illis in locis noua & insolens, ita & magnā Gonzalo conciliauit totius populi benevolentiam; & incredibilem apud omnes admirationem consecuta est. Trecenti ferè post Regem è prima regni nobilitate Christiano sacramēto se adstrinxere, qui cum multà ad Gonzalum munera assiduè mittebant, lac videlicet, butyrum, oua, hædos, & his paria; tum verò ab eius latere nunquam ferè discedebant. Illos Gonzalus amicè in primis ac beneuolè tractabat, atq; optimis documentis ad sanctimoniam & pietatē erudiebat. Quæ autem mittebatur ea ad egenos integra remittebat; cocto ipse milio, herbisq; ac fructibus

ctibus

etibus Syluestribus & peracerbis contentus. Tam insigni frugalitate, tamq; inusitata apud barbaros in pauperes caritate adeo rei Christianæ existimatio augebatur, vt esset ferè nemo qui Christianus fieri non vellet.

Mahometani Regem muneribus & fallacijs corruptum ad Gonzalicaedem inducunt.

CAP. XII.

DVM hæc feliciter prospereque procedunt, ecce tibi nefarius humani generis hostis inuidigacibus stimulatus ad labefactandam regis fidem Mahumetanos egregios scelerum ministros, acerrimè instigat. Conueniunt inter se de re acturi. Cõluentus princeps Mingames ex Mozambico, vir pessimus, & Mahumetanae superstitionis antistes. Magno eorum consensu statutum, vt Gonzali in primis cædes omni ope procuretur; hinc pendere omnia. Iniquissimi deinde consilij certiores & conscios per literas, ac nuntios faciunt reliquos eiusdem sectæ cultores, qui habitant Senæ, qui in regno Sofalæ, qui cæteris in locis atque insulis magno flumini Cuamæ cõterminis. Præterea, quia nullū telū est pecunia fortius, decernunt bonā inter se colligere pecuniæ summam, qua Regis animum aduersus Gonzalum irritent, si dolis, mendacijs, falsis criminationibus nihil efficiant. Tandem toto ex grege deliguntur quatuor, qui & gratia apud Regem plus veleant, & calliditate ac potètia reliquos superent; quorū primus Mingames ipse. Omnes hi fallendi arte & veneficijs insignes, illico ad Regem volant; sincerum erga ipsum, eiusque domum atque vniuersum regnum simulant studium; Gonzali innocentia per

H

summam